

ex illo crux in fronte reipsa signetur : attendere igitur debet episcopus ne chrisma in pollice deficiat, quod facile contingere posset. S. Ligorius, l. 5, n. 166.

CAPUT TERTIUM.

DE FORMA SACRAMENTI CONFIRMATIONIS.

Omnes fatentur formam sacramenti Confirmationis in aliquibus verbis ab episcopo prolatis consistere ; sed quæ sint illa verba , non sibi consentiunt. Qui volunt primam utriusque manus impositionem solam esse materiam essentialem, contendunt orationem huic impositioni correspondentem totalem esse formam ; qui, e contra, arbitrantur solam chrismationem esse materiam proprie dictam hujus sacramenti, dicunt verba chrismationi respondentia formam essentialem constituere : verba autem ista, apud Latinos, sunt : *Signo te signo crucis, et confirmo te chrismate salutis in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti* ; et apud Græcos : *Signaculum doni Spiritus sancti* (Goar, p. 356) ; subintelligitur, secundum linguæ græcæ morem, *ecce, vel tibi datur.*

Qui tenent primam manuum impositionem et chrismationem simul junctas totalem sacramenti Confirmationis materiam constituere, eo ipso utramque orationem pariter necessariam esse pronuntiant.

Quia vero manus impositionem quæ simul cum unctione fit necessario, solam essentialem esse probabilius judicavimus, sequitur sola verba *Signo te signo crucis*, etc., essentialia nobis videri ; nec requiritur ut hanc assertionem congestis argumentis fulciamus.

Si tamen prima oratio fuisset omissa, supplenda esset ad cautelam ; sicut primam impositionem, quacumque de causa omissam, supplendam fore docuimus.

Petitur 1° quæ verba omitti vel mutari possint absque sacramenti dispendio.

R. Cum S. Ligorio et communi doctorum sententia,

sequentes mutationes reputandas esse essentielles, si omitatur, 1° vox *signo* vel *confirmo*, 2° sanctissimæ Trinitatis expressio, 3° verbum *te*, 4° verba *signo crucis*, vel *chrismate salutis*. Secus vero si diceretur *corroboro* pro *confirmo*, vel *sanctificationis loco salutis*.

Petitur 2° an forma apud Græcos usitata sit valida.

Respondet Arcudius, et generaliter theologi cum illo, affirmative ; alioquin dicendum foret Græcos sacramentum Confirmationis nunc non habere, quod expresse vetat Bened. XIV, in Constitutione *Ex quo primum*, diei 1 martii anni 1756, § 50 (Bull., t. 4). Etenim nunquam Latini conquesti sunt eos formam essentialem hujus sacramenti corrupisse, eosque sæpe vident sua forma utentes etiam Romæ.

Unde concludendum est Christum formam Confirmationis explicite quoad ipsa verba non determinasse, sed potestatem Ecclesiæ concessisse eam sic verba determinandi. *Dens*, t. 5.

Sanctissima Trinitas apud Græcos immediate ante unctionem invocatur.

Quamvis plurima puncta circa materiam et formam Confirmationis inter theologos controversantur et maneat dubia, extra omne dubium est hoc sacramentum rite administratum certam materiam certamque formam habere.

CAPUT QUARTUM.

DE MINISTRO SACRAMENTI CONFIRMATIONIS.

Duplex hujus sacramenti distinguitur minister : ordinarius scilicet, qui in sua ordinatione completam accepit potestatem hoc sacramentum valide ministrandi, scilicet episcopus ; et extraordinarius, qui nempe, præter ordinationem, aliqua indiget commissione a summo Pontifice sibi data ; tales sunt sacerdotes.

ARTICULUS PRIMUS.

DE MINISTRO CONFIRMATIONIS ORDINARIO.

Photius, pseudopatriarcha Constantinopolitanus in nono sæculo, et schismatis Græcorum auctor, docuit potestatem confirmandi, sicut baptizandi et consecrandi, presbyteris et episcopis communem esse: hanc doctrinam hodierni sequuntur Græci, teste Arcudio, lib. 2, cap. 10, et presbyteri, ipsomet præsentate episcopo, confirmant, sicut baptizant et prædicant.

Valdenses, Wiclefistæ et Hussitæ eundem tenuerunt errorem, ut patet ex articulo Wiclefi 28, in conc. Const., sess. 8, damnato, et sic se habente: « Confirmatio, juvenum clericorum ordinatio, locorum consecratio, reservatur papæ et episcopis, propter cupiditatem lucri temporalis et honoris. »

PROPOSITIO.

Solus episcopus est minister ordinarius sacramenti Confirmationis.

Prob. Propositio est de fide, probatur Scriptura sacra, testimoniis Patrum, auctoritate Romanorum pontificum et perpetua Ecclesiæ praxi.

1º *Est de fide*, ut pote definita in concilio Tridentino, sess. 7, de Confirm., can. 3: « Si quis dixerit sanctæ Confirmationis ordinarium ministrum non esse solum episcopum, sed quemvis simplicem sacerdotem; anathema sit. » Ergo 1º.

2º *Prob. Scriptura sacra.* In Actibus enim Apostolorum cap. viii, legitur Petrum et Joannem apostolos, ac proinde caractere episcopali insignitos, Samaritanos missos esse ut manus a Philippo baptizatis imponerent, atque Spiritum sanctum traderent. Similiter, ibid. xix, 6, videmus B. Paulum manus ad conferendum Spiritum sanctum imponere; nullibi vero scribitur simplices presbyteros hoc fecisse, Ergo 2º.

3º *Testimoniis sanctorum Patrum.* S. Cyr., Epist. 73,

sic ait: « Quod nunc quoque apud nos geritur, ut qui in Ecclesia baptizantur, præpositis Ecclesiæ offerantur, et per nostram orationem ac manus impositionem Spiritum sanctum consequantur, et signaculo Dominico consummentur. »

S. Hieron., Dialogo ad Lucif., 2 part., ait: « Non abnuo hanc esse ecclesiarum consuetudinem, ut ad eos qui longe in minoribus urbibus per presbyteros et diaconos baptizati sunt, episcopus ad invocationem sancti Spiritus manum impositurus excurrat. » Alia multa citari possent. Ergo 3º.

4º *Auctoritate Romanorum pontificum*, nempe S. Innocentii I, S. Gregorii Magni, Gelasii, Melchiadæ, Eusebii, etc., ut videre est in Decreto, 1 part., dist. 95, can. 1 et 2, et 3 part., dist. 5, can. 1, 2, 3, etc., nec non in Tractatu de Synodo diocæs., l. 7, cap. 7, n. 2. Ergo 4º.

5º *Ex perpetua totius Ecclesiæ praxi.* Mos ille apud Latinos non est dubius; ubique et omni tempore, apud Patres et auctores ecclesiasticos et in cunctis Pontificalibus reperitur: probant Arcudius et Drouin, ex S. Joanne Chrysost. aliisque testimoniis, illum apud Græcos ante Photium viguisse. Ergo 5º, etc. Aliunde, etc. Ergo.

Dices 1º: Narratur, Act. ix, 17, Ananiam manus imposuisse Paulo: attamen Ananias non erat episcopus. Ergo.

R. Dist. ant. Ananias manus imposuit Paulo ad restituendum ei visum, ut patet ex textu, conc.; ad eum confirmandum, nego ant. Nondum enim Paulus erat baptizatus: quocumque igitur sensu illa manuum impositio accipiatur, de Confirmationis sacramento intelligi non potest.

Ad min. Quidam putant Ananiam fuisse episcopum Damascenum, sed nulla est ratio de hoc facto disserendi.

Dices 2º: S. Hieron., loco citato, subjungit: « Et multis in locis id factitatum reperimus, ad honorem potius sacerdotii quam ad legem necessitatis. » Ergo episcopus non est, saltem ex institutione divina, minister ordinarius, etc.

R. Nego conseq. Nam 1° S. Doctor non arbitratur consuetudinem quam commemorat esse humanam, sed divinam, cum ibidem dicat: « Discite hanc observationem ex » ea auctoritate descendere, quod post ascensum Domini » Spiritus sanctus in Apostolos descendit. » 2° Non dicit episcopos multis in locis manus baptizatis imponere, sed multis in locis ad eos qui longe in minoribus urbibus baptizati erant excurrere; quod sententiæ nostræ nequiquam adversatur. 3° Posteriora verba, *ad honorem potius sacerdotii quam ad legem necessitatis*, eo intelligenda sunt sensu, scilicet potestatem administrandi Confirmationem dignitati episcopali ad honorem ei conciliandum reservatam esse, quia hoc sacramentum non est ad salutem necessarium sicut Baptismus. Ergo.

Dices 3° cum Photio: Simples sacerdotes baptizare et consecrare possunt, etiam præsentem episcopo: ergo et confirmare, quia qui potest plus potest et minus.

R. Nego conseq. In iis enim quæ a libera Dei voluntate pendent, argumenta *a pari* vel etiam *a fortiori* non valent. Ergo.

NOTANDA.

1° Quilibet episcopus, etsi jurisdictione episcopali careat, valide confirmare potest; quia validitas hujus sacramenti a solo caractere pendet, servatis cæteris servandis. At jurisdictione ordinaria vel delegata necessaria est ad licite confirmandum: unde.

2° Episcopus in aliena diœcesi, sine ordinarii licentia, confirmans, mortaliter peccat et suspensionem in capite 5 sess. 5 conc. Trid. de Reform., latam incurrit, ut sacra Congregatio ejusdem concilii interpret definit die 15 aprilis 1575, et docent theologi ac canonistæ. Nec magis archiepiscopus hoc sacramentum in diœcesi suffraganei sui, sine speciali delegatione, administrare posset.

3° Qui alienos diœcesanos, sine proprii episcopi licentia, in sua diœcesi confirmaret, mortaliter etiam peccaret, juxta communissimam theologorum sententiam. Plures, apud *Ferraris* et *S. Ligorium*, dicunt eum suspensionem

incurrere: communior tamen est sententia negans. Imo multi contendunt licentiam ordinarii præsumi posse, si nempe ex adjunctis prævideatur talem actum illi gratum fore. Hinc qui ad conferendam primam tonsuram subdito non suo legitime delegatur, Confirmationem ei administrare potest.

4° Ordinarie episcopi alienos diœcesanos ad Confirmationem non admittunt sine expressa ordinarii eorum licentia: valide tamen ii confirmarentur qui, sine tali licentia, se cum aliis confirmandis præsentarent, nisi episcopus confirmans formalem haberet intentionem extraneos licentia proprii episcopi destitutos non confirmandi: in hoc casu nullum esse sacramentum sacra Cong. conc. definiit, anno 1682, defectu scilicet intentionis requisitæ.

5° Sede vacante, ad viciniorem episcopum, id est, cujus cathedralis proximior est cathedrali vacanti, pertinet in ea diœcesi Confirmationem administrare et aras seu altaria portatilia consecrare: sic fert decisio sacre Cong. episc. diei 10 januarii 1605, et altera decisio Cong. concil. diei 14 nov. 1637, apud *Ferraris*, v° *Confirm.*, art. 2, n. 16 et 17. Hæc tamen viciniore episcopus agere non potest nisi rogante vicario capitulari.

6° Probabilius est Confirmationem sine gravi culpa conferri posse in loco decenti extra ecclesiam; peccaret tamen venialiter episcopus, nisi aliqua rationabilis causa, ut nimia confirmandorum multitudo, eum excusaret. Ita *S. Ligorius*, l. 6, n. 174, et plures apud ipsum.

Confirmandæ sunt moniales per fenestellam communionis, inquit *Ferraris*, art. 3, n. 24, citans decisionem Cong. episc. diei 6 julii 1601: unde propterea non datur licentia egressus vel ingressus.

7° Omnes unanimiter docent episcopum non legitime impeditum graviter peccare, si longo tempore non confirmet, et præcipua saltem diœcesis suæ loca eo fine visitare negligat, quia subditos ingenti bono privat.

8° Quidam dicunt episcopum teneri, et quidem sub gravi, moribundo petenti Confirmationem administrare: alii contendunt eum ad id sub nullo peccato teneri, quia

excusat incommoditas et communis praxis. Difficile tamen concipitur eum saltem venialiter non peccare, nisi rationabili causa excusetur.

9° In 3 part. Decreti, dist. 5, can. 7, statuitur *ut episcopi non nisi jejuni, per impositionem manuum Spiritum sanctum tradant*. Verum, ex communi sententia, hæc verba de consilio, non vero de præcepto intelligenda sunt, et passim Confirmatio, quando rationabilis adest causa, post prandium confertur.

ARTICULUS SECUNDUS.

DE MINISTRO CONFIRMATIONIS EXTRAORDINARIO.

Gravis olim exstitit controversia inter catholicos doctores, an simplex sacerdos ex sanctæ Sedis delegatione Confirmationem valide ac licite administrare posset. Negaverunt multi, inter quod *Hugo* a S. Victore, S. Bonaventura, Durandus, Estius, *Sainte-Beuve*, *Duhamel*, *Lherminier*, etc. Contra quos sit

PROPOSITIO.

Simplex sacerdos, ex speciali summi Pontificis delegatione, sacramentum Confirmationis valide et licite administrare potest.

Prob. concilio Florentino, auctoritate summorum Pontificum et agendi ratione nunc recepta.

1° *Conc. Florent.*, nempe Decreto ad Armenos, in quo sequentia leguntur verba: « Legitur tamen aliquando, » per Apostolicæ sedis dispensationem, ex rationabili et » urgente admodum causa, simplicem sacerdotem christomate per episcopum confecto hoc administrasse Confirmationis sacramentum. » Huic testimonio assentire videtur conc. Trid., definiendo episcopum illius sacramenti ministrum esse *ordinarium*: supponit ergo existere posse ministrum extraordinarium, simplicem videlicet sacerdotem, quamvis controversiam inter doctores agitatam terminare non intenderit. Ergo 1°.

2° *Auctoritate summorum Pontificum*, nempe S. Gregorii

Magni, qui presbyteris Calaritanis concessit, « ubi episcopi » desunt, ut presbyteri etiam in frontibus baptizatos christomate tangere debeant (Epist. 26, t. 2); » Nicolai IV, Joannis XXII, Urbani V, Eugenii IV jam relati, Leonis X, Adriani VI, Sixti V, Benedicti XIII, Clementis XI, Benedicti XIV, qui omnes facultatem supradictam simplicibus presbyteris concesserunt. Vide Const. 10 et 87 Benedicti XIV in Bullario ejus, t. 1, § 14, et in primis, de Synod. diœces., l. 7, cap. 7, n. 5 et 6. Ergo 2°.

3° *Agendi ratione nunc recepta*, non solum apud Græcos ubi simplices presbyteri Confirmationem statim post Baptismum conferre solent, sed et in Ecclesia Romana; quotidie enim facultas confirmandi simplicibus committitur presbyteris missionariis, ad regiones longinquas proficiscentibus, vel ibi ministerium Apostolicum jam exercentibus. Ergo « Quare non videtur, » inquit Bened. XIV, de Synodo diœces. l. 7, cap. 7, n. 7, « hodie fas esse » potestatem de qua olim disceptabatur, summo Pontifici » abjudicare. » Unde a proponendis et solvendis adversariorum objectionibus abstinendum judicamus.

NOTANDA.

1° Fundamentum hujus potestatis est sacerdotium: unde diaconus ad confirmandum delegari non posset.

2° Attamen solus character sacerdotalis ad valide confirmandum non sufficit, sed essentialis est delegatio, ut expresse docet Bened. XIV, de Synodo diœces., l. 7, p. 8, cap. 7.

3° Declarat, *ibid.*, n. 7, illustris Pontifex, « irritam nunc » fore Confirmationem simplici presbytero Latino, ex sola » episcopi delegatione collatam, quia sedes Apostolica id » juris sibi unice reservavit. »

4° « Longe ante Photianum schisma, fuisse Græcorum » moribus receptum ut simplices sacerdotes baptizatos infantes statim sacro chrismate inungerent, demonstrant » Morinus, etc. » Sunt verba Bened. XIV, *ibid.*, cap. 9, n. 1. Mos sic confirmandi apud eos semper viguit, et ne-

fas est dicere nullum esse sacramentum ita administratum; Patres enim Latini, in conc. Florent., ratam habuerunt Confirmationem Græcorum, licet a simplici sacerdote administratam.

5° Hæc autem Confirmatio « non potest aliunde vires » sortiri, » inquit idem Bened. XIV, cap. 9, n. 2, « quam » a delegatione, sive expresse, sive tacite, eidem sacerdoti » facta a Romano pontifice. » Consuetudo autem apud Græcos usitata, a pontifice Romano censetur approbata, donec ei resistat.

6° In quibusdam locis pontifices Romani ei consuetudini variis in temporibus resisterunt: v. g., Innocentius IV eam in regno Cypri abstulit, et Clemens VIII sacerdotibus Italo-Græcis severe interdixit ne baptizatos chrismate consignare præsumerent, cujus decreta confirmavit Benedict. XIV, Const. *Etsi pastoralis* (Bull. t. 1).

7° Confirmatio igitur a sacerdote non legitime delegato collata, reputanda est nulla et iterari debet absolute vel conditionate, prout nullitas ejus videtur certa vel dubia. Hinc non mirum si Nicolaus I jusserit ut hoc sacramentum apud Bulgaros, a presbyteris Græcis administratum, iteraretur; illi namque presbyteri a Photio, pseudopatriarcha Constantinopolitano, missi, legitime non fuerant delegati.

CAPUT QUINTUM.

DE CONFIRMATIONIS EFFECTIBUS.

Triplex distinguitur Confirmationis effectus, scilicet gratia sanctificans, plenitudo Spiritus sancti et character indelebilis.

1° *Gratia sanctificans.* Hanc assertionem sufficienter probavimus demonstrando Confirmationem esse novæ Legis sacramentum proprie dictum. Hæc autem gratia est primario augmentum gratiæ sanctificantis, dans jus ad suscipiendas gratias speciales in circumstantiis ubi ad

fidem fortiter confitendam sunt necessaria. Secundario et per accidens gratia hujus sacramenti potest esse prima, juxta S. Th., Suarez aliosque theologos, ut in *Tractatu de Sacramentis in genere diximus.*

2° *Plenitudo Spiritus sancti;* patet enim 1° ex Pontificali, in quo septem dona Spiritus sancti in capite II Isaiaë, v. 2 et 3 expressa, super confirmandos ab episcopo invocantur: 2° ex innumeris Patrum et conciliorum testimoniis, in quibus dicitur Spiritum sanctum per Confirmationem ad fidem fortiter profitendam dari: porro Spiritus sanctus sic datus idem est quem Christus Apostolis promiserat, dicens: *Accipietis virtutem supervenientis Spiritus sancti in vos, et eritis mihi testes in Jerusalem, et in omni Judæa, et Samaria, et usque ad ultimum terræ,* Act. 1, 8. Ergo.

Sæpe olim cum Spiritu sancto simul conferebantur dona sensibilia, v. g., donum linguarum, donum interpretationis sermonum, etc., quæ tamen præsentiam ejus non semper comitabantur. Nunc igitur, si sacramentum rite suscipiatur, non minor Spiritus sancti abundantia confertur, quamvis sensibilibus signis exterius non manifestetur.

Neque dicant Protestantes confirmatos non fortiores in profitenda fide videri quam non confirmatos: nam 1° non sensibiliores sunt effectus sacramentorum Baptismi et Eucharistiæ, quæ tamen juxta ipsos gratiam conferunt; 2° innumeri semper visi sunt Christiani qui pro fide gravissimas fortiter sustinuerunt pugnas; 3° si quidam nondum confirmati non minus se exhibuerunt fortes, sequitur Deum aliter quam per suum sacramentum dona Spiritus sancti aliquando conferre; 4° si multi, post susceptam Confirmationem, fidem erubescant, id unum concludi potest, aut eos debitas non adhibuisse dispositiones ad fructum sacramenti percipiendum, aut gratiæ susceptæ non fideliter cooperatos fuisse.

3° *Character indelebilis;* ostendimus enim in *Tractatu de Sacramentis*, de fide esse tria sacramenta, videlicet Baptismum, Confirmationem et Ordinem, hujusmodi impri-

mere characterem. Ergo, etc. Plurimi theologi hæc B. Pauli verba, II Cor 1, 22, *Qui et signavit nos, et dedit pignus Spiritus in cordibus nostris*, de characterem per Confirmationem impresso intelligunt.

Quidquid sit de sensu hujus textus, certum est Confirmationem imprimere in animam characterem, vi cujus sacramentum istud valide administratum iterari non potest: sic universalis et perpetua docuit traditio.

CAPUT SEXTUM.

DE CONFIRMATIONIS NECESSITATE.

1° Certum est Confirmationem necessariam non esse ad salutem necessitate medii: nam 1° Christus dixit, Marc. XVI, 16: *Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit*; 2° Ecclesia Romana pueros ratione destitutos confirmari non præcipit et reipsa ordinariæ non confirmantur: attamen constat eos ante usum rationis decedentes salvari; 3° unanimis sententia tenet hoc sacramentum necessitate medii necessarium non esse. Ergo.

2° Omnes fatentur aliquem sub gravi teneri posse per accidens sacramentum Confirmationis suscipere, ratione periculi cui exponitur, v. g., fidem negandi tempore persecutionis, vel ratione scandali vitandi.

3° Similiter apud omnes constat eum mortaliter peccaturum qui hoc sacramentum ex contemptu non susciperet, propter irreverentiam erga rem sacram gravis momenti: « Judicaretur autem contemptus, » inquit Scotus apud Ferraris, art. 3, n. 2, « si, omnimode opportunitate oblata, non susciperetur. »

4° Quæstio inter theologos movetur, an existat præceptum fideles directe obligans ad suscipiendum illud sacramentum. Multi negant, inter quos S. Th., Suarez, Ferraris, Billuart, etc. Alii vero nunc multo communiùs affirmant directum existere hujusmodi præceptum, tum divinum, tum ecclesiasticum: hisque nituntur rationi-

bus: 1° *Scriptura sacra*: Apostoli miserunt Petrum et Joannem qui baptizatos a Philippo statim confirmarent; S. Paulus curavit ut quinam discipuli baptizati Spiritum sanctum per impositionem manuum, id est, per Confirmationem, susciperent, ut in Act. VIII et XIX narratur: at non præsumitur eos tam fuisse sollicitos, si persuasum habuissent nullum a Christo existere præceptum sacramentum istud suscipiendi. 2° *Jure canonico*, videlicet 3 part. Decreti, dist. 5, can. 1: « Omnes fideles, per manus » impositionem episcoporum Spiritum sanctum post » Baptismum accipere debent, ut plene Christiani inveniantur. » 3° *Auctoritate Catechism. conc. Trid.* de Confirm., § 6: « Quanquam vero necessarium non est » (hoc sacramentum), a nemine tamen prætermitti debet: quod enim omnibus communiter ad sanctificationem Deus proposuit, ab omnibus etiam summo studio expetendum est. » 4° *Auctoritate Bened. XIV*, qui in Const. *Etsi pastoralis*, § 3, n. 4, agens de iis qui a simplici sacerdote Italo-Græco nulliter confirmati erant, ait: « Monendi sunt ab ordinariis locorum eos gravis peccati » reatu teneri, si, cum possunt ad Confirmationem accedere, renuunt ac negligunt. » 5° *Ratione*; incredibile est enim Christum tantum instituisse remedium imbecillitati nostræ oppositum, et non jussisse ut ad illud, data opportunitate, recurreremus. Præterea, qui in lucta tentationum robore se munire negligit, grave detrimentum sibi infert et periculo naufragandi in fide se exponit. Ergo.

Præceptum autem istud est divinum, cum ab ipsa institutione sacramenti procedat; et simul ecclesiasticum, ut patet ex *textu juris citato*, et ex *variis conciliis quæ citari potuissent*.

Hinc 1° qui ex sola negligentia, et a fortiori qui ex robore sacramentum istud, data occasione, suscipere omittit, a gravi peccato excusari non potest, nisi sufficienter non fuisset eruditus.

Hinc 2° graviter peccant parentes, tutores, heri alique similes qui subditos nondum confirmatos ad susceptio-

nis hujus sacramenti non præparant, aut tempus ad præparationem necessarium concedere nolunt.

Hinc 3° pari ratione mortaliter peccant etiam parochi qui debita sollicitudine non curant ut parochiani opportunitatem suscipiendi Confirmationem habeant, vel ad eam cum fructu suscipiendam illos non sufficienter præparant.

CAPUT SEPTIMUM.

DE SUBJECTO CONFIRMATIONIS ET DISPOSITIONIBUS
IN EO REQUISITIS.

ARTICULUS PRIMUS.

DE SUBJECTO CONFIRMATIONIS.

1° Certum est hominem nondum baptisate regeneratum Confirmationis sacramentum valide suscipere non posse : 1° quia Baptismus est janua aliorum sacramentorum ; 2° quia Confirmatio ad augendam et roborandam vitam spiritualem instituta est ; vita autem spiritualis augeri et roborari non potest nisi jam existat ; 3° quia sic ubique semper judicatum est : unde Apostoli non nisi baptizatis manus ad conferendum Spiritum sanctum imponebant. Ergo.

2° Omnis homo baptizatus, sive adultus, sive infans, sive ratione præditus, sive amens aut furiosus, valide confirmari potest : id constat ex traditione, ex jure canonico, 3 parte Decreti, dist. 5, can. 3, et unanimi Ecclesiæ totius consensu. Unde olim, *sicut jam monuimus*, Confirmatio statim post Baptismum pueris conferri solebat, et etiam nunc apud Græcos sic confertur.

3° A multis jam sæculis mos in Ecclesia Latina invaluit ut pueri ante usum rationis ad Confirmationem non admitterentur : talis est disciplina nunc vigens, ut colligitur 1° ex concilio Mediolanensi I, a S. Carolo Borromæo anno 1565 celebrato, in quo statuitur ut, *minori septennio Confirmationis sacramentum nemini præbeatur*; 2° ex va-

riis aliis provincialibus conciliis idem statuentibus; 3° ex Catechismo conc. Trid., de confirm., § 15, hæc habente : « Illud observandum est, omnibus quidem, post Baptismum, Confirmationis sacramentum posse administrari, » sed minus tamen expedire hoc fieri antequam rationis usum habuerint. Quare, si duodecim annus non expectandus videatur, usque ad septennium certo hoc sacramentum differri maxime convenit ; » 4° ex Pontificali Romano, quod præscribit ut nullus « Christianiæ fidei rudimentis non edoctus ingerat se ad percipiendum hoc sacramentum ; » 5° ex communi praxi ubique recepta, ut pueri ante rationis usum ad Confirmationem non admittantur. Porro ex his omnibus simul collectis infertur dari obligationem, et quidem gravem, sic observandi : ergo.

4° Attamen communissime tenent theologi, et Bened. XIV expresse docet, de Synodo diœces., l. 7, cap. 10, n. 5, « sancte ac licite, etiam juxta præsentem disciplinam, sacro chrismate inungi pueros ante septennium, cum aut prævidetur futura diuturna absentia episcopi, aut iidem versantur in discrimine vitæ, aut alia urget necessitas, » seu justa causa. » Ratio quam affert S. Th., 3 parte, q. 73, art. 8, ad 4, pro pueris moribundis, est, « ut confirmati decedentes, majorem gloriam consequantur, sicut » et hic majorem obtinent gratiam. »

5° Consuetudo hujus diœcesis est ut pueri non periclitantes, ad Confirmationem non præsententur, nisi saltem semel ad sacram synaxim admissi fuerint, seu primam communionem fecerint.

6° Confirmatio administranda est perpetuo amentibus et surdismutis etiam a nativitate, quia expectari non potest ut melius disponantur, nec tamen gratia hujus sacramenti et gloria ei correspondente privandi sunt.

ARTICULUS SECUNDUS.

DE DISPOSITIONIBUS IN CONFIRMANDO REQUISITIS.

1° Requiritur in confirmando character baptismalis ad validitatem sacramenti, et insuper intentio illud suscipiendi,